

ONLINE VETÉLKEDŐ • FELADATLAP

Diák – 1. forduló

I. feladat

1. Milyen intézmények működtek az egykori Veszprémi Piarista Gimnázium és a piarista rendház épületében a 20. században?
2. Mikor kezdték el a működésüket a piarista szerzetesek Veszprémben?
3. Soroljatok fel öt híres személyt a tudomány, művészet, kultúra területéről, akik a Veszprémi Piarista Gimnáziumban tanultak!
4. Ki volt a tervezője az 1900-as évek legelején megépült díszteremnek és rajzteremnek?
A feladat megoldásához használjátok a Térképvándort!
5. Ki volt az a piarista tanár, aki múzeumot alapított a városban?
6. Készítsetek egy szelfit a múzeum-alapító szerzetestanár szobrával!

II. feladat (A keresztrejtvényt keresd a megoldólapon!)

1. 1859-1889 között igazgatta és fejlesztette a zsidó iskolát.
  2. Veszprémi építőmester, aki Zapletán (Zalavári) Antallal együtt építette a zsidó iskola 1895-ben elkészült épületét.
  3. Milyen tisztségben tevékenykedett Dr. Kun Lajos 1929-től a Veszprémi Izraelita Hitközségben?
  4. A veszprémi zsidó iskolában tanult, 1854-ben Szentgálon született híres orvos, bőrgyógyász keresztnéve. Vezetéknevét Hamburgerről Havasra változtatta.
  5. Minek a kialakításához használták fel a környező épületekkel együtt az iskolát 1944-ben?
  6. Térképvándor segítségével adjátok meg annak a közterületnek a nevét, amely a Szabadi utcával és Palotai úttal együtt behatárolta a hitközségi központ területét.
  7. 1833-ban Veszprémben Alstädter Sámuel néven született történész, országos főlevéltárnok. A zsidó iskolában kezdte tanulmányait, 1848-tól felvett nevén működött.
  8. A zsidóság egyik legfontosabb intézménye, amelynek feladatai közé tartozik a közösség Úbetegeinek ápolása és a halottak felkészítése a temetésre.
  9. Dr. Kiss Arnold veszprémi főrabbi magyar nyelvű imakönyvének címe, amelyet zsidó nők részére írt 1904-ben.
  10. Veszprémi születésű világhírű hegedűművész, aki a zsidó iskolába járt.
  11. A zsidó istentisztelet helye. Veszprémben egykor kettő (kis- és nagy) is állt.
- +1. A keresztrejtvény megoldása egy híres veszprémi rabbi nevét adja ki. Milyen közterületfajta viseli ma a nevét Veszprém belvárosában?

III. feladat

1854. augusztus 12-én tizenkét grazi nővér érkezett Veszprémbe az akkori veszprémi püspök kérésére. Alább olvasható az intézmény alapítólevelét, amit 1854. augusztus 15-én állítottak ki.

ALAPÍTÓLEVÉL

Krisztusban szeretett Irgalmas Nővéreknek üdvöt és áldást az Úrban!

A szerzetesi fogadalmak kiváló intézményei között, a melyeknek sokféle, de egyértelmű változottságával körülvéve tündöklik Krisztus Egyháza, sajátos, megérdemlett jóindulattal karolom fel az Irgalmas Nővérek társulatát, a mely Krisztus szeretetében alapítva, az erényben megerősödve, a mindenható Isten oltalma alatt a dicsőség legnagyobb fokára jutott, amíg annak derék nővérei az evangéliumi tökéletesség szabályát ünnepélyesen vallják a jámborság munkáira odaadó; a szeretet minden művére kész és legyőzhetetlen lélekkel a keresztény hiveknek alázatos szolgálatot nyújtanak, a betegek és szegények ápolását, úgyszintén a fiatal leánykák nevelését és oktatását lankadatlan szorgalommal teljesítve, új meg új példákkal hirdetik folyton a keresztény vallás csodás erejét.

Ezen apácák működését az egész keresztény Egyház számára felette hasznosnak ismervén fel és a katolikus közügynek előmozdításával kötelességemhez képest törődve, veszprémi székesegyházam érdemes kanonokjaival folytatott komoly tanácskozás után elhatároztam az Urban ezen Irgalmas Nővéreknek veszprémi püspöki városom területén otthont szerezni és azokra Isten dicsőségének és a lelkek üdvösségének nagyobb növelésére, melyet Krisztusnak ezen szolgálói mindenütt bámulatosan előmozdítanak, a betegek és szegények gondozását, nemkülönben a leánykák nevelését és oktatását, úgyszintén a szolgálókét is rábizni, amint őket a számukra kijelölt két házban, Isten kegyes segítségével, a reájuk bizott kötelességek szabad és szerencsés gyakorlatára mai napon ünnepélyesen beiktatom, nekik adva jelen sorok erejével az intézet fenntartására már létező jámbor alapítványokat, melyek püspöki városom városi tanácsára bízvák, melyek a városi képviselők által, a mellékelt okmány tanubizonyosága szerint, ezen Irgalmas Nővérek gondozására és kezelésére úgy szolgáltatandók ki, hogy az alapítványok jövődölméből egyenesen ezen apácák segélyezésére évenként 40000 frtot folyó pénzben engedjenek át, azon megjegyzéssel, hogy a székesegyház kanonokjainak adományából valamint az általam is az apácák veszprémi intézetére tett adakozásaimból ezen célra is fordíthassanak.

Kötelességemnek tartom gondoskodni, hogy a mi boldogemlékü elődeink által a betegek felsegélyezésére hagyományoztatott, az alapítók szándékának megfelelőleg, ugyanezen célra az apácák kezeire és gondozására adassék át.

Mi kötelességünk ugyanis ültetni és öntözni s az Istentől növekvést kiesedezni; miért is ezen Isten nevében kezdett ügyet a mindenható Isten kegyelmébe és pártfogásába, a boldogságos Szűz és minden szentek könyörgésébe és közbenjárásába esedezve ajánlom. Végül egyedül Istennek, a Kitől minden jó, tökéletes ajándék és sokszoros áldás jön, dicséret, tisztelet és dicsőség mindörökké. Amen.
- Kelt Veszprémbe, 1854. augusztus 15-én, Nagyasszony napján.

János, püspök

1. Hogy hívták az adományozó püspököt?
2. Hogy nevezték az apácákat és milyen feladattal érkeztek a városba?
3. Milyen utcában állt a zárdájuk? Változott-e az utca elnevezése 1945 után?
A feladat megoldásához használjátok a Térképvándort!
4. Ma melyik intézmény működik az egykori zárdá helyén?
5. Keressetek egy régi képet az épületről és fotózzátok újra ugyanabból a szögből!
A feladat megoldásához használhatjátok a Térképvándort is

IV. feladat

1. A Térkép-vándorban megtalálható házjegyzékek és telekjegyzőkönyvek alapján soroljatok fel három személyt, akik az Angolkisasszonyok Intézete épületének tulajdonosai voltak!
2. Hogy hívták az angolkisasszonyok kápolnájának bővítését végző okleveles építész, építőmestert? A feladat megoldásához használjátok a Térkép-vándort!
3. Miért hívták a rendet angolkisasszonyok rendjének, ki volt a rend alapítója, és mikor kezdte meg működését az Angolkisasszonyok Intézete?
4. Mely iskolák működnek most az egykori Angolkisasszonyok Intézetének épületeiben?
5. Milyen elnevezései voltak az utcának az elmúlt 170 évben, ahol az Angolkisasszonyok Intézete főbejárata található? A feladat megoldásához használjátok a Térkép-vándort!
6. A képen látható kovácsoltvas kapu eredetileg melyik intézmény bejárata lehetett, és most hol található? Készítsetek egy szelfit az eredeti kapuval!

V. feladat

1. A képen látható épület ma a Megyeház tér 5. szám alatt található. Ki az intézmény névadója? Milyen zenei stílus köthető a nevéhez?
2. Egy veszprémi emblemikus épület órája játssza Hat magyar tánc című zeneművének részletét. Melyik épületről van szó?
3. Milyen intézmények működtek korábban ebben az épületben? A feladat megoldásához használjátok a Térkép-vándort!
4. Milyen elnevezései voltak annak a közterületnek, ahol az épület áll? A feladat megoldásához használjátok a Térkép-vándort!
5. Milyen közterületfajta viseli ma az iskola névadójának nevét Veszprémben?
6. Mi a neve és ki készítette az iskola előtt álló szobrot? Csináljatok vele egy szelfit!

VI. feladat

1857-ben még nem állt az épületem, ugyanis pont 40 évvel később kezdődött az építésem. A két-szárnyú, U alakú és emeletes épületet Horváth Sándor veszprémi építőmesternek köszönhetem. A diákok és tanítók már izgatottan várták, mikor kezdődhetnek el itt az órák. Díszes avató ünnepségemre 1899-ben került sor, hol Fenyvessy Ferenc főispán szólt pár szót. Ezután a földszinten nyert elhelyezést a kereskedelmi iskola, míg az emelet lett a polgári iskolába járók otthona.

Az első és második világháborúban hadikórházzá vált épületem, majd 1945-ben, már nem polgári, hanem állami általános iskolaként folytattam működésem. A kereskedelmi iskolásoknak azonban továbbra is otthont adtam, majd 1948-ban az I. számú Állami Általános Fiúiskola nevet kaptam. Az elkövetkező években hol egyik, hol másik iskolának adtam ideiglenesen helyet, majd 1988-ban kaptam ma is használt nevemet. Díszes épületem 2006-ban teljes felújításon esett át, diákjaim pedig arról híresek, hogy értik a matematikát.

1. Mi a neve ma az iskolának?
2. A Térkép-vándor két térképén található meg az iskola épülete, írjátok le a térképeken szereplő elnevezéseit!
3. Azon a Térkép-vándoros térképen, ahol nem szerepel még az iskola épülete, mi a telek száma?
4. Hogyan változott a Térkép-vándoron szereplő utcanévtől a mai napig annak az utcának az elnevezése, ahol az iskola áll?
5. Az iskola homlokzatán található egy bronz emléktábla, amelyet 1927-ben állítottak. Kik és miért állították, továbbá hány név szerepel rajta?

A feladat megoldásához segítséget nyújt az iskola honlapján olvasható iskolatörténet!

Irodalom

Irányi László: Adalékok a Veszprémi Angolkisasszonyok Sancta Maria Intézetének történetéhez
In: Veszprémi Szemle 16 évf. 2. sz. (2014), 97–107.

Nagy Balázs Vince: A piarista örökség, In: Séd VII. évf. (2021) 3. szám, 8.
http://epa.niif.hu/03500/03506/00033/pdf/EPA03506_sed_2021_03.pdf

Márkusné Vörös Hajnalka: Vásárállás. Veszprémi Kaleidoszkóp 2., Veszprém, 2015.
https://library.hungaricana.hu/hu/view/VESM_vk_02/?pg=0&layout=s